

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1628. usque ad annum 1634

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118871

§. 64. Principium, ac Belliducum obitus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67394)

Sæc. XVII. A. C. 1632. Gustavum Regem, qui verbis ac literis suam indignationem patefecerat, aut magnanimus Marchio potius Dei honorem, animæque suæ salutem, quam unius Regis favorem respexit. Edidit hic Princeps præclarum sopesua conversione librum, cui titulum præfixit: *Speculum Brandenburgicum.*

§. LXIV.

Principum, ac Belliducum obitus.

Lotich. l. 45. cap. 1. Sobieski comm. Chotinenf. Piaficc. in chron. Bell. Laur. Aust. Ineunte hoc anno Sigismundus III. Polonorum Rex in tam gravem incidit morbum, ut Regni Proceres de eligendo Successore Warfoviæ deliberarent, Catholicis ac præcipue Ecclesiasticis Religione Catholicum, Protestantibus vero suæ sectæ addictum proponentibus. Harum simultatum beneficio usus Gustavus Sueciæ Rex, per Jacobum Ruffelium Legatum suum regium hoc diadema sibi asserere adlaborabat, inscius Poloniæ legis, vi cuius ille, qui Rege adhuc vita superstiti coronam prensaret, tanquam patriæ proditor damnaretur: quocirca Suenpetitio a Proceribus omnino rejecta est. Tandem Sigismundus Rex cunctis morientium Sacramentis pie munitus die trigesima Aprilis humanis, quibus tota Regiminis sui tempore acriter jaetabatur,

tur, calamitatibus ereptus, pie in Do- Sæc. XVII.
 mino obdormivit, cui successorem de- A. C. 1632.
 dere Proceres Uladislauum IV. magni
 Parentis Filium primogenitum, qui
 rebus in adolescentia fortiter pruden-
 terque gestis sibi ad diuturnam pacem
 aditum pandebat. Præfuit Sigismun-
 dus Regno quadraginta quinque annis,
 anno ætatis suæ sexagesimo sexto de-
 functus.

Ejusdem hujus anni vigesima nona
 Novembris die inconstantis fortunæ vi-
 ctima cecidit Fridericus V. Palatinus
 Elector a Cæsare exauctoratus: cum
 enim propria ambitione, pravisque Au-
 licorum consiliis, & vanis Astrologo-
 rum promissis delusus, Bohemicum
 diadema sibi imponeret, primus tur-
 barum Germanicarum Author prælio
 devictus, suis Provinciis avitisque di-
 gnitatibus exutus, duodecenne exi-
 lium pati cogebatur: cumque nihil
 propius esset, quam ut a victore Sueco
 restitueretur, comperta liberatoris sui
 nece in extremum mærorem, febrim-
 que periculosam incidens, Moguntiaë
 die vigesima nona Novembris miserrim-
 um vitæ suæ curriculum absolvit, post-
 quam promeritas usurpationis suæ pœ-
 nas dederat, eo redactus, ut ex Pala-
 tino Electore Rex, ex Rege mendi-
 cus

Sæc. XVII. *cus aliena liberalitate sustentatus, ac
A. C. 1632. propemodum nihil evaderet.*

*Vid. supra
lib. 196.
§. 23. t. 58.
pag. 443.*

Meliore fato, ac longiore vita dignus die decima tertia Septembris Tyroli decesserat Leopoldus Austriæ Archidux, Princeps togata prudentia fortitudine militari, immoto Religionis studio, insignique in Deum pietate longe celeberrimus. Hic dimisso Palataviensi & Argentinensi Episcopatu Clavdiam Ferdinandi I. Etruriæ Ducis Filiam duxerat, ex qua duos Filios mascululos suscepit anno ætatis quadragesimo sexto defunctus. Sub idem ferme tempus Carolus Hispaniæ Princeps ingentis animi juvenis, ac nonnisi summa quævis natus, naturæ debitum solvit: Fertur eum fuisse veneno sublatum, eo quod Regi Fratri suo de aucupanda corona suspectus esset. Hos accelerante fato præcessit Mauritius Hassiæ Lndgravius, qui Eschwigæ die decima quinta Martii ferme sexagenarius obiit. Pariter in Ruremundanæ obsidione Ernestus Casimirus Nassoviæ Princeps glande trajectus decessit. Notiori mortis genere animam reddidere Augustus Dux Palatinus Sultzbacensis apud Francos, & Fridericus Dux Lorentecanus apud Augustanos, necnon Franciscus Aufrasiæ Dux, alias Valdemontius dictus. Præterea Austriæ Ducis

Ducissa, item & Guastallæ Dux Vien- Sæc. XVII.
 næ e vita emigrarunt. A.C. 1632.

Porro speciali mentione dignus est obitus Joannis Tzerclas Comitis Tillii, & Godefridi Heurici Comitis de Pappenheim, cum ambo essent viri, in quibus magna erat pietas, etsi castra fuissent secuti. Horum prior a teneris annis singulari in Deum pietate clarus, Beatissimam Virginem Oetinganam per totum vitæ decursum eximie coluit, ibidemque quotidianum Missæ Sacrificium perpetuo celebrandum instituit, atque eidem monile gemmis præstantissimum sibi ab Isabella Belgii Gubernatrice donatum in filialis amoris sui pignus, præter mille rosatos (ut vocant) nummos ab Hamburgensi urbe ultroneo dono acceptos consecravit. Adolescentior factus pro Deo, Cæsare & Maximiliano Electore Bavaro non sine generoso vitæ contemptu militans, plurimas propterea de hoste victorias reportavit, tandem accepto ad Lycum vulnere Ingolstadium delatus, cum præsens haud amplius gladio, pene moriens consiliis suis dimicantes Bavaro-Cæsareos adjuvit, quin propterea præcipuum salutis suæ negotium negligeret: tanto enim spiritus fervore tantaque animi fortitudine, sicut olim ad prælia, ita nunc ad extremam mortis

Hist. Eccles. Tom. LIX.

Qq lu-

Sæc. XVII. luctam se accingebat, ut suprema vitæ
 A. C. 1632. linea, sanctum æque ac generosum
 anteactæ vitæ decursum referret: Ipse quoque conscientiæ suæ arbitrum
 nebat, ut in supremo conflictu ei Psalms verba: *in te Domine speravi*
 identidem suggereret: die autem vigesima Aprilis perceptis omnibus
 rientium Sacramentis resectus, converso ad Christi patientis effigiem
 placidissime animam efflavit, annatus septuaginta tres: Ejus funeri
 rentabant lacrimis suis præcipue Carolus, Bavarix Elector, omnesque
 cipes Catholici, quorum causam luppimus Catholici exercitus Bellidux
 tos annos feliciter gesserat. Nemo illius ætate, aut magnitudine rerum
 rum, aut nominis sui gloria apud homines mos juxta infimosque Tillio par
 Heros perpetuo sobrius ac cælebs, semper tamen adeo pudicus, ut hanc
 continentix laudem ne ipsi quidem homines ei detrahere auderent: omnium
 que vitiorum osor, alienæ improbitatis impatiens, justis tenax, ac integre
 propriique peculii in causas pias profusus, qui pauperi propior, quam opulento
 ex alienis ditescere abhorrebat. Facebant igitur Tillianæ gloriæ zelantes
 qui ingentia ejus facta variis calumniis impetere, eumque adversus plumbeas

mortem diabolicis incantamentis innoxium spargere non erubuerunt. Immo-
 enim Tillii in Deum fiducia, provida fa- Sæc. XVII.
 gacitas, intrepidus ipsius animus, ac sin- A. C. 1632.
 gularis militum amor, a quibus vul-
 go dictus Pater, & a quo nonnisi Filii
 sui nominabantur, hunc Heroem inter
 tot clades & prælia innoxium ferva-
 bat. Non minus gloriosam mortem
 pro Religione ac patria oppetiit Pap-
 penheimius inter generosos sui ævi he-
 roes merito recensendus, qui in Lu-
 zensi prælio fortissime dimicans, ac
 tormenti pila ad renes trajectus, die se-
 ptima Novembris ex vulnere post me-
 diam horam in rheda, qua Lipsiam
 deferebatur, anno ætatis suæ trigesi-
 mo octavo decessit, plenus gaudii, quod
 Gustavum Regem paulo ante interfe-
 ctum comperisset, ejusque nece victo-
 riæ palmam, quam suo sanguine riga-
 verat, in Cæsaris favorem brevi ma-
 turaturam sperasset. Erat plane Bel-
 lator in paucis magnanimus, felix,
 sapiens atque imperterritus, centenas
 ut minimum palmas promeritus, qui
 totidem in corpore cicatrices ex vulne-
 ribus pro communi Religionis, Cæsa-
 risque salute acceptis, numerabat.